

BIBLIO KΡΙΤΙΚΗ

Για το βιβλίο του Μάκη Τσίτα «Η πιο καλή απ' όλες τις γιαγιάδες» – γράφει η Ανθούλα Δανιήλ

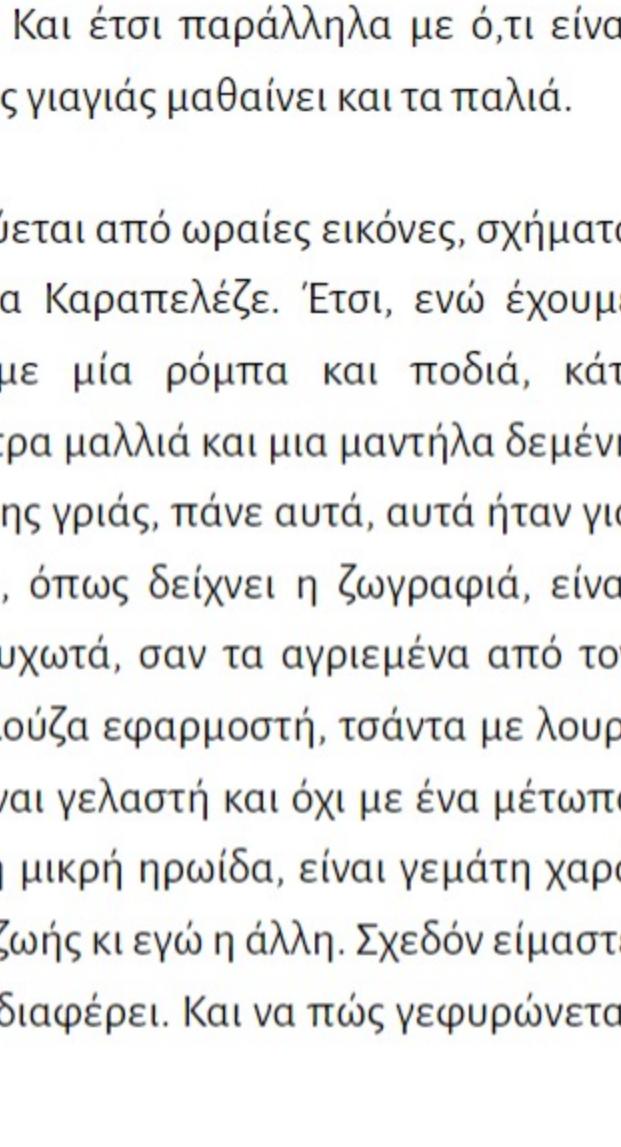
05/04/2022

Μάκης Τσίτας, Η πιο καλή απ' όλες τις γιαγιάδες. Εικονογράφηση: Κιάρα Καραπελέζε, εκδ. Ψυχογιός, Αθήνα 2021.

Ο Μάκης Τσίτας έχει μακρά και ιδιαιτέρως επιτυχημένη θητεία στο παιδικό βιβλίο. Όχι στα παραμύθια και στις φανταστικές ιστορίες, αλλά στις αλήθειες που πηγάζουν από την καθημερινή εμπειρία. Στις οικογενειακές σχέσεις, στις παιδικές συναναστροφές, μέσα και έξω από το σπίτι, στους παραλογισμούς και στις ανεδαφικές επιθυμίες των παιδιών. Ο Μάκης Τσίτας έχει βρει το μαγικό κλαβιέ όπου όλοι οι παράτονοι ήχοι του κόσμου εναρμονίζονται και όλα τα φάλτσα εξαφανίζονται. Με άλλα λόγια ξέρει να «παίζει» με τα παιδιά και έχει τον τρόπο να τα καταφέρνει να κάνουν αυτό που πρέπει χωρίς να στεναχωρηθούν, αλλά να είναι δική τους επιλογή το δίκαιο και η λογική.

Τα θέματα που βάζει στην ιστορία είναι: η γιαγιά είναι μοντέρνα και χαρούμενη. Και παίζουν με τη μικρή και σαν να παίζουν κάνουν δουλειές, διαβάζουν βιβλία, βλέπουν φωτογραφίες, παίζουν επιτραπέζια, κοιμούνται ή δεν κοιμούνται, πίνουν καφέ και κακάο με τις γηραιές φιλενάδες.

Συγκεκριμένα, ένα κοριτσάκι έρχεται να περάσει ένα Σαββατοκύριακο στη γιαγιά. Η εμπειρία της από τον κόσμο είναι πως η γιαγιά της είναι η καλύτερη. Βεβαίως είναι τυχερά όσα παιδιά έχουν γιαγιά, αλλά η συγκεκριμένη γιαγιά είναι η καλύτερη από όλες. Γιατί; Γιατί, την περιμένει στην πόρτα με την αγκαλιά ανοιχτή κι ένα χαμόγελο πλατύ. Την πάει στις κούνιες, της αγοράζει τσίχλες, κάνουν τα πάντα μαζί: φτιάχνουν τα κουλουράκια και το κέικ, κάνουν τις δουλειές, διαβάζουν βιβλία, βλέπουν φωτογραφίες στο άλμπουμ. Η γιαγιά της μαγειρεύει ότι της αρέσει και της μικρής της αρέσουν πολλά, όπως: μακαρόνια με σάλτσα, μακαρόνια με κιμά, μακαρόνια με θαλασσινά (είπαμε, ποικιλία!). Η πιο καλή στιγμή όμως είναι όταν η γιαγιά τής δείχνει μια ασπρόμαυρη φωτογραφία, τότε που ήταν μικρή και βρίσκει ότι μοιάζει με την μικρή της εγγονή. Είναι τόσο συγκινητικό να βλέπεις τον εαυτό σου και πάλι μικρό, να καταργείς τον χρόνο, να τον ξεχνάς και με το εγγονάκι σου να γίνεσαι παιδί ξανά. Και χάσμα δεν υπάρχει. Υπάρχει μόνο η αγάπη που ενώνει.

Βέβαια, η μικρή έχει απορίες: Αν είχε η γιαγιά γιαγιά, αν είχε τάμπλετ και πόση ώρα την άφηναν να παίζει με αυτό, ποια κινούμενα σχέδια της άρεσαν. Εδώ η γιαγιά θα σκάει στα γέλια, φυσικά. Μετά, μας λέει πως ο μεσημεριανός ύπνος κάνει καλό στα παιδιά. Τα παιδιά κοιμούνται στην αιώρα, στο κρεβάτι, στον καναπέ, στο γκαζόν της αυλής. Κοιμάται και η γιαγιά, αλλά η μικρή συνεχίζει να παίζει ή να ζωγραφίζει, γιατί είναι γνωστό πως τα παιδιά δεν θέλουν να κοιμηθούν το μεσημέρι και ο Μάκης Τσίτας το ξέρει.

Το απόγευμα έρχονται οι φίλες της γιαγιάς να πιούν καφέ και η μικρή μαζί τους θα πιει κακάο αλλά σε παρόμοιο με των γιαγιάδων φλυτζάνι, σαν να μας λέει πως μαθαίνουμε από μικρά τα παιδιά να ασκούν τους κοινωνικούς τους ρόλους. Τα έχουμε πάντα από κοντά και δεν τα αφήνουμε μόνα τους. Γιατί είναι αλήθεια ότι τα παιδιά θέλουν να ασχολείσαι μαζί τους. Και όταν ασχολείσαι μαζί τους αισθάνονται ωραία και αφομοιώνουν αβίαστα αυτό που είναι σωστό και ωφέλιμο.

Η ιστορία είναι πολύ απλή, αλλά είναι ουσιαστική. Η μικρούλα πλάι σε μια γιαγιά μοντέρνα και χαρούμενη χαίρεται με ότι κάνει. Και έτσι παράλληλα με ότι είναι συνήθεια στην εποχή της, μέσα από την παρέα της γιαγιάς μαθαίνει και τα παλιά.

Το βιβλίο, όπως όλα άλλωστε τα παιδικά, συνοδεύεται από ωραίες εικόνες, σχήματα και χρώματα φανταχτερά, που έφτιαξε η Κιάρα Καραπελέζε. Έτσι, ενώ έχουμε συνηθίσει όλοι ότι μια γιαγιά εμφανίζεται με μία ρόμπα και ποδιά, κάτι στραβοπατημένες παντόφλες, έναν κότσο με άσπρα μαλλιά και μια μαντήλα δεμένη στον λαιμό, έχει και μια ρόκα να γνέθει το μαλλί της γριάς, πάνε αυτά, αυτά ήταν για της γιαγιάς μας τη γιαγιά. Η δική μας η γιαγιά, όπως δείχνει η ζωγραφιά, είναι μοντέρνα. Άσπρα μαλλιά έχει αλλά είναι βοστρυχωτά, σαν τα αγριεμένα από τον Ποσειδώνα κύματα. Μοντέρνο παντελόνι και μπλούζα εφαρμοστή, τσάντα με λουρί μακρύ, έχει μπιζού και φοράει κραγιόν. Α! και είναι γελαστή και όχι με ένα μέτωπο ρυτιδωμένο από τα βάσανα. Η γιαγιά μου, λέει η μικρή ηρωίδα, είναι γεμάτη χαρά που παίζουμε μαζί και είναι η ίδια η μία άκρη της ζωής κι εγώ η άλλη. Σχεδόν είμαστε ίδιες δηλαδή. Το μπόι και το χρώμα των μαλλιών διαφέρει. Και να πώς γεφυρώνεται το χάσμα των γενεών.

«Γι' αυτό σας το είπα από την αρχή: Είναι τυχεροί όσοι έχουν γιαγιάδες. Αλλά είναι ακόμη πιο τυχεροί όσοι έχουν μια γιαγιά σαν τη δική μου!»

[Πρώτη δημοσίευση στο ηλεκτρονικό Φρέαρ. Ζωγραφική: Robert Vickrey. Δείτε τα περιεχόμενα του πέμπτου ηλεκτρονικού μας τεύχους [εδώ](#).]

ΜΑΚΗΣ ΤΣΙΤΑΣ

Η πιο καλή απ' όλες τις ΓΙΑΓΙΑΔΕΣ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗ: ΚΙΑΡΑ ΚΑΡΑΠΕΛΕΖΕ

ΨΥΧΟΓΙΟΣ
παιδιά

ΕΥΕΛΙΚΗ ΖΩΗΝ • ΦΙΛΑΝΑΓΝΩΣΙΑ | ΜΑΘΑΙΝΟΥΜΕ ΓΙΑ... την οικογένεια.